

ÉRDEMES MÁR FIATALON ELKEZDENI A TAKARÉKOSKODÁST EGY ÉLHETŐ IDŐSKOR ÉRDEKÉBEN

Halogatás helyett ajánlott az öngondoskodás

Noha a számok valóban azt mutatják, egyre kevesebb az esélye Romániában, hogy a fiatal generáció a maihoz hasonló időskori juttatásban, vagyis nyugdíjban részesüljön, a legtöbben vagy nem akarnak foglalkozni ezzel a távolinak tűnő kérdéssel, vagy abban reménykednek, hogy valamilyen gazdasági reform kapcsán magától megoldódik a helyzet. Van azonban egy ezeknél kezelhetőbb és eredményesebb megoldás is: az öngondoskodás.

» ISZLAI KATALIN

A születések csekély száma és a várható élettartam meghosszabbodása következtében a lakosság előregedése egyre inkább érezhetővé vált az elmúlt években, ami egyebek mellett az állami nyugdíjrendszer fenntarthatósága szempontjából is problémát jelent. Magyarán egyre kevesebb aktív munkavállalónak kell eltartania egyre több nyugdíjast, ha pedig nem történik változás, valószínűleg jóval alacsonyabb időskori juttatásra számíthatnak néhány évtized múlva a jelenlegi fiatalok, más becslések szerint pedig az állami nyugdíjrendszer teljes összeomlása is elképzelhető. A bizonytalan helyzetben egyre gyakrabban hallani az öngondoskodás fontosságáról: a szakemberek szerint érdemes már az első munkabértől elkezdni a takarékoskodást időskorunkra. Ennek egyik legkedvezőbb formája a biztosítótársaságok által nyújtott, biztonsági csomaggal egybekötött takarékalap, amelynek részleteiről Szász Lenkével, az egyik országos magánbiztosító és nyugdíj szolgáltató munkatársával beszélgettünk.

Sok a bizonytalanság

Mint a szakember felidézte, annak idején a biztosítások mintegy védelemként jöttek létre az emberek védelmi szükségleteire. Az alapbiztosítási koncepció arról szólt, hogy a polgárok megfizették a védelem árát, és ha

minden jól ment, azaz például nem betegedtek meg, a pénz ott maradt a biztosítónál. Az évek során aztán kiderült, hogy statisztikailag kedvező módon sokkal többen viszik végig a biztosítási szerződést, mint ahánynak problémái akadnak. Erre jött válaszként a befektetéssel vagy megtakarítással egybekötött biztosítási csomagok megjelenése. „Ez alternatívát jelent arra, hogy gondoskodjunk az időskorunkról. Az állami nyugdíjalap teljesen kiszámíthatatlan, a második pillér, azaz a kötelező magánnyugdíj szintén, hiszen bármikor csökkenhet, nőhet vagy éppen meg is szűnhet a különböző kormányok döntései értelmében” – magyarázta Szász Lenke. A bizonytalanság mellett egy másik hátrányra is rámutatott: a második pillér ügy működik, hogy abból a teljes hozzájárulásból, amit egy alkalmazottól levonnak nyugdíjáruléként, 3,75 százalék átkerül a kötelező magánnyugdíjalapba. Ez a 3,75 százalék azonban csak nagyon búsás fizetés esetében jelent számottevő összeget, így a szerényebb fizetéssel rendelkezők számára ez önmagában kevés. A nyugdíjrendszer harmadik pillére, az önkéntes magánnyugdíj szintén tartogat buktatókat – vallja a szakértő. Mint rámutatott, abban az esetben jó megoldás, ha egy munkaadó a cég pénzből biztosítja a harmadik pillért az alkalmazottak számára, a vállalatok számára ugyanis adómentes ez a juttatás. Magánszemélyként viszont duplán kell az összeg után adózni:

egyszer a befizetéskor, másodszor pedig akkor, amikor idős korban kiveszik. Éppen ezért ajánlott a számos bizonytalan tényező mellett egy olyan lehetőséget keresni, amely átlátható és az egyéni igények szerint alakítható, hiszen nem mindegy, hogy idős korban mekkora összegből gazdálkodhat majd valaki. „Fiatalon nem igazán foglalkozik azzal az ember, hogy mi lesz később. Ahhoz azonban, hogy egy igazán számottevő összeg álljon rendelkezésünkre, amikor már fogyóban van a munkaerőnk, vagy nagyon fiatalon kell elkezdni félretenni, vagy csak nagy áldozatok árán tudjuk ezt megvalósítani. Könnyebb hosszú távon apró kis téglákból összerakni az építményt: mondjuk ha 20 éven át havonta mindössze 100 lejttakarítunk meg, az ugyanakkora összeg lesz, mintha öt évig havi 400 lejttettünk volna félre, az első azonban sokkal kevésbé terheli meg a mindennapi megélhetést” – mutatott rá a szakember.

Szabadságot nyújt

Szász Lenke kérdésünkre a biztosítók által nyújtott befektetési program részleteibe is betekintést enged. Mint mondta, a legnagyobb előny az, hogy szabadságot nyújt. Az igénylő döntheti el, hogy hány éves koráig szeretne takarékoskodni, hogy havonta mekkora összeget tud befizetni, illetve azt is, hogy milyen gyakorisággal (havonta, fél évente, évente). További előny, hogy rugalmas, tehát az ösz-

» „Az állami nyugdíjalap teljesen kiszámíthatatlan, a második pillér, azaz a kötelező magánnyugdíj szintén, hiszen bármikor csökkenhet, nőhet vagy éppen meg is szűnhet a különböző kormányok döntései értelmében” – magyarázta Szász Lenke.

szeg bármikor növelhető vagy csökkenthető az igények és lehetőségek alakulása szerint. Arról is a biztosított dönthet, hogy miként szeretné befizetni a pénzt. A legegyszerűbb módja az, ha a bank, amelynél az ügyfélnek számlája van és a biztosító megoldja egymás között a tranzakciót, így a biztosítottnak még a befizetéssel sem kell bajlódnia. „Mindenki teljesen szabadon azt építhet fel magának, ami az egyéni szükségletei alapján a legmegfelelőbb számára. A szerződés kifizetésekor pedig azt is szabadon döntheti el, hogyan és mire használja fel az összegyűlt pénzt: nyugdíjat folyósíthat magának belőle, egyben is kiveheti, illetve köztes megoldásként kérheti csak egy részét is” – sorolta. Fontos ugyanakkor megjegyezni, hogy a biztosítási törvény értelmében ezek a takarékalapok kizárólag valamilyen védelmi csomaggal együtt köthetők meg. Utóbbi esetében egyéni szükségletfelmérés alapján derítik ki, kinek mi ajánlott. Például baleset esetén maradandó sérülésre, kórházi ellátásra, sebészeti beavatkozásra vagy akár súlyos betegségekre is kínálnak a biztosítók alternatívát, illetve számos egyéb esetben is megtérítik a kezeléseik költségeit. Emellett a védelmi csomag tulajdonképpen egy életbiztosításnak is számít, mivel ha valaki nem éri meg a nyugdíjas kort, a félretett pénzt és annak minden hozadékát megkapja az, akit az igénylő a szerződés megkötésekor örökösként megnevezett. „A megtakarítások emellett folyamatosan nyomon követhetők a fiókunkhoz való online hozzáférés révén. Tulajdonképpen csak a döntést kell meghozni, rászánni magunkat a takarékoskodásra. Sokan tartanak attól, hogy nehezebb lesz a megélhetés, ha a jövedelmükből havonta erre szánunk kisebb-nagyobb összeget. Egy idő után azonban természetessé válik, és már nem úgy tekintenek rá, mint havonta »elveszõ« összegre, hanem befektetésként, amely a jelenlegi és jövőbeni biztonságukat szolgálja” – zárta Szász Lenke.

Érdemes időben lépni annak érdekében, hogy az időskorra csak a nyugodt időtöltés maradjon

ILLUSZTRÁCIÓK: FOTÓ: BELICZAY LÁSZLÓ/ARCHIV

Munkát kell közvetíteni az írástudatlanoknak is

» BÍRÓ BLANKA

A munkaerő-elhelyező ügynökségeket nem lehet a magán állásközvetítő cégekhez hasonlítani, mert az állami intézmény azokkal is foglalkozik, akik írni-olvasni sem tudnak – válaszolt Violeta Alexandru munkaügyi miniszter felvetésére tegnapi sajtótájékoztatóján Kelemen Tibor, a Kovászna megyei munkaerő-elhelyező ügynökség igazgatója. Mint hangsúlyozta, a magán fejadász cégek bizonyos szakterületekre közvetítenek munkaerőt, míg az ügynökség a szakképzetleneknek is megpróbál állást találni.

Kelemen kijelentésével arra reagált, hogy Violeta Alexandru a hétvégén a munkaadókkal folytatott brassói meg-

beszélésén elmondta, átszervezik a munkaerő-elhelyező ügynökségeket, mert azok a „különböző támogatások kifizetőivé váltak”. A tárcavezető bejelentése szerint azt fontolgatja, hogy a megyei igazgatóságok február elején intenzív gyakorlati képzésbe részesítik, hogy elsajátítsák a korszerű munkaerő-toborzás technikáit. „Egyhetes gyakorlaton vehetnek részt a sikeres toborzó cégeknél” – fogalmazott Violeta Alexandru.

A felvetéseket tegnap Kelemen Tibor több pontba is megkérdőjelezte. Rámutatott, a költségvetésük mindössze 29 százaléka megy az intézmény fenntartására és a különböző segélyek, támogatások kifizetésére, 71 százalékát aktív módszerek finanszírozására for-

dítják, tehát át- és továbbképzéseket szerveznek, próbálják felkészíteni a munkanélkülieket a piac elvárásainak megfelelően. „Ez sziszifuszi munka, hiszen a nyilvántartásban levő munkanélküliek 10 százalékának nincs semmilyen iskolai végzettsége, az elemi iskolát sem végezte el. További 20 százalékuknak van ugyan oklevele, hogy az elemi osztályokat befejezte, de lényegében írástudatlan, számukra nagyon nehéz tanfolyamokat szervezni, állást találni” – osztotta meg velünk tapasztalatait a székelyföldi illetékes. Leszögezte: amikor a minisztérium újragondolja az ügynökségek tevékenységét, ezzel is számolnia kell.

A tegnapi sajtótájékoztató elhangzott továbbá, hogy az országos üg-

» „A nyilvántartásban levő munkanélküliek 10 százalékának nincs semmilyen iskolai végzettsége. További 20 százalékuknak van ugyan oklevele, hogy az elemi osztályokat befejezte, de lényegében írástudatlan.”

nökség azt szorgalmazza, hogy szervezzenek románnyelv-tanfolyamokat a munkanélkülieknek, és ezt az ország valamennyi megyéjében tervezik, tehát a román anyanyelvűeknek is. Ezzel tulajdonképpen az a cél, hogy megtanítsák az állástalanokat megfelelően kommunikálni, hogy egy állásinterjúban tudjanak helyt állni. Kovászna megyében például még nincs is akkreditálásuk ilyen tanfolyam indítására, ez különben is bonyolult, mert nehéz tanárt találni. A korábbi években szerveztek „társadalmi és polgári készségeket” fejlesztő tanfolyamokat, ahol épp az volt a lényeg, hogy megtanítsák az embereket alapszinten írni-olvasni-számolni, megfelelően viselkedni és kommunikálni.